

Foto: Københavns Amt

16 På cykeltur Ballerup – Ledøje – Veksø

Landsbyer, gravhøje og moseområder er hovedingredienser i denne tur fra Ballerup Station til Veksø Station. Ruten går gennem Pederstrup, Ledøje og Smørumovre - tre af Vestegnens smukke og velholdte landsbyer, der stadig kan fortælle historier om livet på landet i gamle dage. Gravhøjene og fund i områdets moser giver deres bidrag til den danske oldtidshistorie specielt bronzealderen. Og landbrugslandet med marker og enge kan, som et af de få steder i Københavns Amt, opleves på denne egn.

A **Pederstrups** stråttækte gårde og huse er idyllisk placeret ved gadekæret. I landsbyen kan man besøge Ballerup Egnsmuseum, der rummer en kulturhistorisk samling og en oldsagssamling. Overfor ligger det økologiske landbrug Grantoftegård, som er et af landets største. Gården leverer blandt andet råvarer til det nærliggende traktørsted "Store Peters Hus". Både museet og Grantoftegård er ejet af Ballerup Kommune.

B **Råmosens** søer, rørsumpe, enge og krat står i skarp kontrast til de omgivende høje bolig- og erhvervsbygninger. Grågåse, rørhøne, nattergal og rørspruv hører til blandt ynglefuglene. Mosen blev fredet i 1962.

C **Ledøje** er en af Vestegnens store velbevarede landsbyer.

Mange af landsbyens gårde ligger endnu rundt om gadekæret og den centrale plads - forten - hvor kreaturerne blev drevet sammen om natten. Ledøje kirke er bygget omkring 1225 som kirke for en stormandsgård. Kirken er i sin form helt enestående i Danmark. Den er opført i to indbyrdes forbundne etager, hvor den øverste har fungeret som herskabets privatkapel.

D **Smørumovres** gårde og huse ligger smukt placeret omkring gadekæret og landsbyforten. Kirken og kirkegården ligger i byens udkant og afgrænser den mod øst. Under landbo-reformerne i slutningen af 1700-tallet blev landsbyen udskiftet, hvorved de fælles dyrkede jorde blev delt ud på de enkelte gårde. Markerne kom nu til at ligge som lagkagestykker uden om landsbyen med spidserne ind mod gårdene omkring forten. Denne "stjerneudskiftning" kan stadig ses i landskabet og på kortet ved de markveje, levende hegn og diger, som "stråler" ud fra landsbyen. Ved gadekæret ligger den gamle skole, som godsejer Tutein fra Edalgave opførte i 1860. Bygningen rummer nu Ledøje-Smørum Historisk Forening og Arkiv.

E Fra broen over Værebros Å kan man nyde udsigten over det vidtstrakte eng- og moseområde i **Veksø Mose**. Fra istiden og frem til midten af 1700-tallet lå der en 4 km lang sø i ådalen. Mosen er siden blevet drænet og vandet ledt til Roskilde Fjord. Tørvegrave fra 2. verdenskrig er jævnet ud og blevet til græsgange for kreaturer. Ved tørvegravningen blev der fundet to flotte hjelme med lange buede horn. De er fra bronzealderen og formentlig anbragt som en offergave. Hjelmen er udstillet på Nationalmuseet.

F Bronzealderens storbønder har sat sig meget synlige spor i landskabet på Vestegnen. Deres **gravhøje** har i stort tal kronet områdets bakkekrage. Mange af dem er nu forsvundet, men

heldigvis kan enkelte stadig ses. Tag en afstikker fra ruten og besøg Stuehøj, Lemminghøj, Ormhøj og Maglehøj. Gravhøjene blev bygget af tusindvis af græstørv lagt op omkring en stenpakning, der omgav den døde i sin kiste. Højene kunne rumme flere begravelser og har formentlig fungeret som familiegravsteder. Fra Maglehøj er der en flot udsigt over landskabet mod Sørup Rende, Måløv, Smørumnedre, Frederikssundsbanen mv.

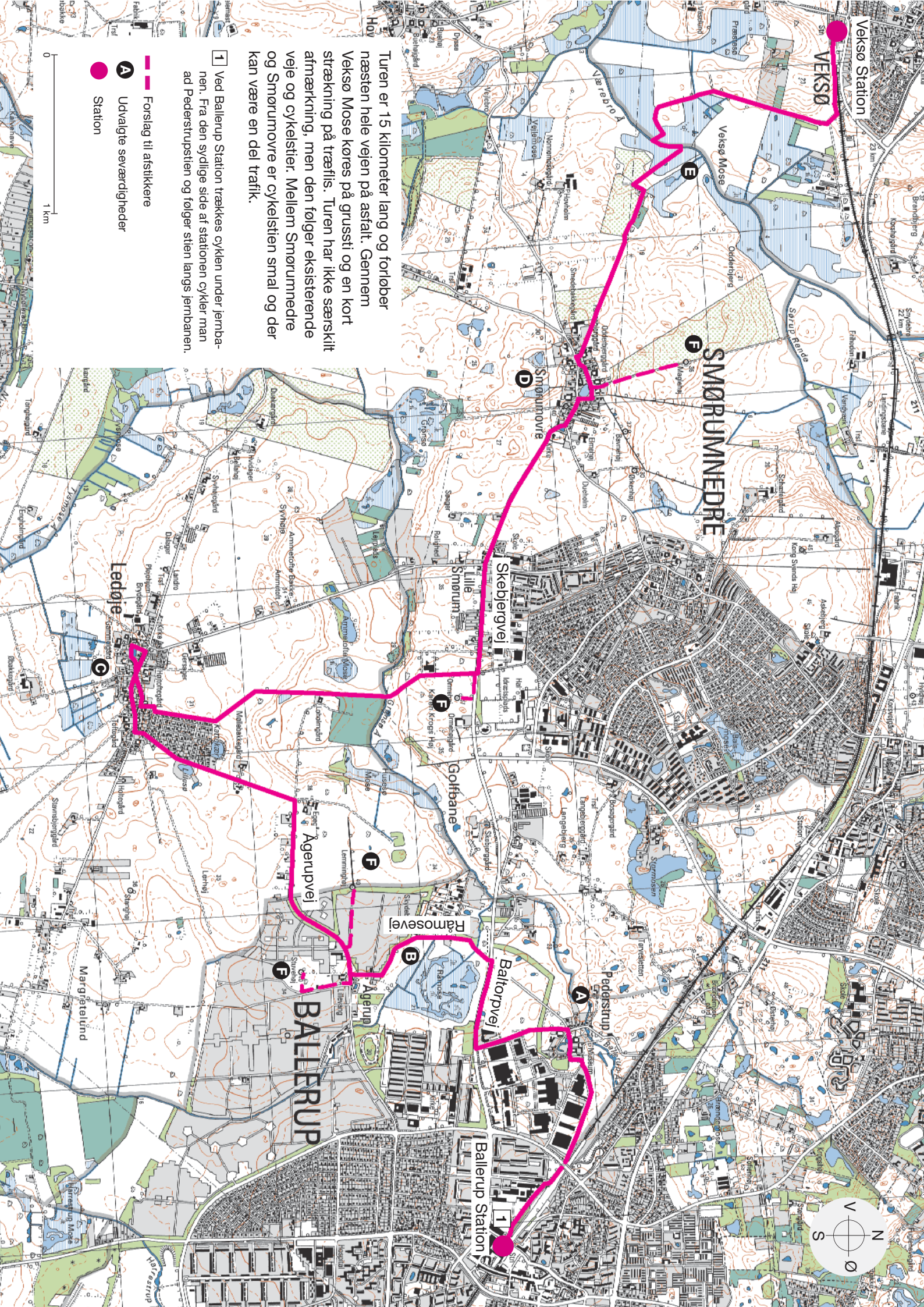

Et bidrag til Sundhedsstyrelsens kampagne "Rør dig 30 minutter om dagen".

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2003. Genoptryk 2005. Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222 eller e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk Websted: www.kbhamt.dk

Grafisk produktion: Hafnia Grafisk/533158

Veksø Station

VEKSØ

SMØRUMNEDRE

SMØRUMOVRE

Skelbergvej

Lille Smørum

Golfbane

Råmosevej

BALLERUP

Ballerup Station

Ledøje

Turen er 15 kilometer lang og forløber næsten hele vejen på asfalt. Gennem Veksø Mose køres på grussti og en kort strækning på træffis. Turen har ikke særskilt afmærkning, men den følger eksisterende veje og cykelstier. Mellem Smørumnedre og Smørumovre er cykelstien smal og der kan være en del trafik.

1 Ved Ballerup Station trækkers cyklen under jernbanen. Fra den sydlige side af stationen cykler man ad Pederstrupstien og følger stien langs jernbanen.

Forslag til afstikkere

A Udvählte seværdigheder

Station

0 1 km

